

BİR BUZAĞIDA MEDIAN YÜZ YARIĞI ANOMALİSİ

Özgür AKSOY* Engin KILIÇ* Savaş ÖZTÜRK* İsa ÖZYADIN* Mahmut SÖZMEN**

Yayın Kodu: 2004/39-G

Özet: Bir günlük DAK ırkı erkek bir buzağı anormal yüz yapısı şikayetiyle KAÜ Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniği'ne getirildi. Anamnezde doğal aşım sonrası normal doğumla dünyaya gelen yavrunun aynı anadan olan diğer kardeşlerinde herhangi bir anomaliye rastlanmadığı ve aşımında kullanılan boğanın geçmişi hakkında hasta sahiplerinin bilgisinin olmadığı öğrenildi. İnceksiyon ve palpasyonda ağız içinden başlayıp burun deliklerini birbirinden ayırarak alnın ortasına kadar ilerleyen bir yarık; yarığın sonlandığı bölgede ise katı-esnek kıvamlı, 3 cm eninde, 2 cm boyunda ve koni şeklinde beyaz-gri renkli bir kitlenin varlığı belirlendi.

Sedasyon ve lokal anestezi eşliğinde yarık bölgesinin revizyonu ve kitlenin rezeksiyonu gerçekleştirildi. Bu işlemlerin ardından burun delikleri ve alın bölgesini normal anatomik konumuna getirmek için rekonstrüktif cerrahi uygulandı. Rezeke edilen kitlenin histopatolojik incelemesi sonucu konjenital apokrin ter bezi nevusü olduğu belirlendi.

Olgunun post-operatif 2.5 ay süreyle ve değişik zaman dilimlerinde yapılan kontrollerinde rekonstrüksiyon bölgesi ve genel durumunda herhangi bir bozukluğun olmadığı görüldü.

Anahtar sözcükler: Median yüz yarığı, buzağı, rekonstrüktif cerrahi.

Median Cleft Face Anomaly in a Calf

Summary: One day old, male, East Anatolian Red (DAK) breed calf was presented to the Polyclinics, Department of Surgery, Faculty of Veterinary Medicine, University of Kafkas with complaint of abnormal facial shape. According to anamnesis the calf delivered normally from mother inseminated naturally. The other calves delivered from same mother was normal and there was no information about the bull used for natural insemination. Inspection and palpation revealed a cleft starting from oral cavity passing through between nasal cavities and extending to the middle of forehead. At the end of cleft, semi-solid, conical, whitish-grey colored mass with dimensions of 2x3 cm was seen.

Revision of the cleft area and extirpation of the mass were done after the sedation and local anesthesia of the calf. Subsequently, reconstructive surgery was performed for placing back nasal cavities and frontal area to the normal anatomical position. The histopathological result showed that it was a congenital apocrine gland nevus.

Post-operative follow up for 2.5 months with different time intervals showed no abnormality on the reconstruction area and general condition of the calf.

Keywords: Median cleft face, calf, reconstructive surgery.

GİRİŞ

Son yıllarda artan oranlarda karşılaşılan kongenital yüz ya da baş bölgesine ilişkin anomali olguları¹ her ırk ve cinsiyetteki buzağılarda şekillenebilmektedir^{1,2}. Bu anomaliler sadece baş bölgesinde sınırlı kalabildikleri gibi diğer organ ve doku sistemlerindeki anomalilerle birlikte de oluşabilir¹⁻³. Yüz yarığının yanı sıra dudak, damak ve çene yarığı gibi yüz anomalilerine sığırlardan başka koyun, köpek, domuz ve insanlarda da rastlandığı bildirilmektedir²⁻⁸. Etiyolojilerinde genetik, çevresel ya da bu iki etkenin kombinasyonu rol oynamaktadır^{1,9,10}.

Yüz yarıkları bu bölgede yer alan frontonasal, maksiller ya da mandibular yapıların kapanma bozukluklarına bağlı olarak şekillenen gelişim bozukluklarıdır. Bunlar damak, çene ve dudak yarıklarında olduğu gibi median ya da lateral yerleşim gösterebilir¹¹.

Bu makalede median yüz yarığı tanısı konan bir buzağıdaki bulgular ve sağaltım sonuçları değerlendirildi.

OLGUNUN TANIMI

Olgu materyalini KAÜ Veteriner Fakültesi Cerrahi Polikliniğine getirilen 1 günlük, DAK ırkı erkek bir buzağı oluşturdu.

Klinik muayenede, ağız içinden başlayıp burun delikleri arasından alnın ortasına kadar ilerleyen bir yarık tespit edildi. Yarık üst dudakta normal pilirum dokuyla kaplıyken buradan itibaren alında sonlandığı kısma kadar kenarları deri benzeri, diğer bölümleri ise mukoza görünümlü bir yapıyla örtülüydü. Şekli, burun delikleri arasından alnın ortasına kadar genişleyen bir V harfini andırıyordu. Yarığın sonlandığı bölgede katı-esnek kıvamlı, tabanı 3 cm, tepesi 0.5 cm çapında,

* Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı, Kars-TÜRKİYE

** Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, Kars-TÜRKİYE

2 cm yüksekliğinde ve koniye benzer, beyaz-gri renkli bir kitlenin varlığı belirlendi (Şekil 1). Hastanın fiziksel ve radyolojik kontrolleri sonucunda başka bir anormalite ile karşılaşılmadı

Şekil 1. Olgunun operatif görünümü (oklarla=kitle).
Figure 1. The preoperative appearance of the case (arrows=mass).

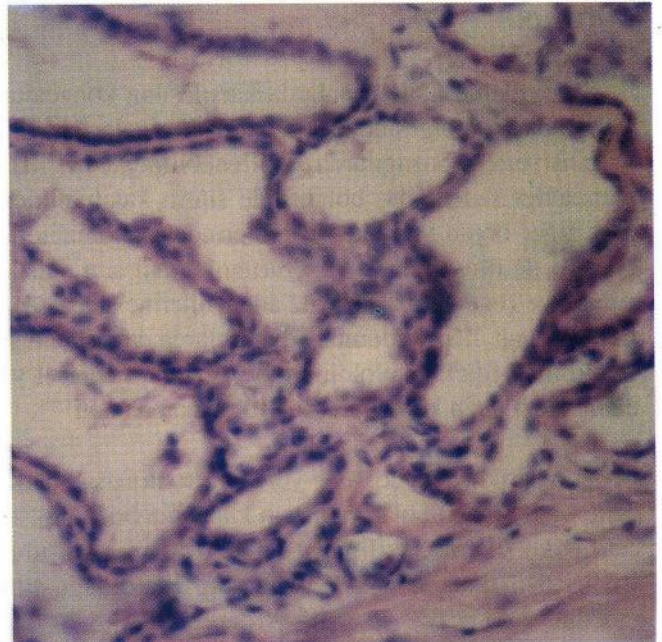
Klinik muayene sonucunda median yüz yarığı tanısı konularak operatif sağıltıma karar verilen olguda sedasyon 0.2 mg/kg İM yolla verilen Xylazine HCl (Rompun %2, Bayer) ile sağlandı. Sedasyonu izleyerek bölgenin rutin operasyon hazırlığı yapıldı. Hastanın operasyon sırasında oluşabilecek sıvıları aspire etmesini önlemek amacıyla kranial yönde 30° eğim verilmiş masaya sternoabdominal pozisyonda yatırılması sağlandı. Lokal anestezi (Marcaine %5, Astra-Zeneca) uygulamasının ardından yarık kenarındaki burun deliklerinin median kısımları ve yarık tabanı kürete edildi. Bu işlemin ardından burun deliklerinin hemen üst kısmındaki deriye geçiş yerinden başlanarak ince bir şerit şeklinde deri parçası yarığın etrafından çepeçevre çıkartıldı ve sonra yarığın sonundaki kitle ekstirpe edildi. Oluşturulan yara dudaklarındaki deri altı bağ dokular gevşetilerek derinin karşı karşıya getirilmesi sağlandı. Burun delikleri arasında avive edilen kısımlar USP 0 numara polyglactin 910 (Vicryl®) kullanılarak basit ayrı dikişlerle, gevşetilmiş deri de USP 0 numara ipek iplikle basit ayrı ve matress dikişleri kullanılarak kapatıldı (Şekil 2).

Ekstirpe edilen kitle % 10'luk formalin solüsyonunda tespit edildi. Rutin olarak hazırlanan parafin bloklarından 5µ kalınlığında alınan kesitler Hematoksilen-Eozin (HE) ile boyanarak ışık mikroskopunda incelendi.

Şekil 2. Olgunun postoperatif görünümü.
Figure 2. The postoperative appearance of the case.

Alınan kitlenin histopatolojik olarak incelenmesinde yüzeyde ülserasyon, bakteriyel kolonizasyon ve fibröz stromaya kadar ulaşan nötrofilik infiltrasyon tespit edildi. Yer yer mikzoid farklılaşma gösteren fibröz bir stroma içinde tek, bazen çok katlı epitel hücrelerinin oluşturduğu hiperplastik, dilate, apokrin ter bezleri bulundu (Şekil 3). Bazı bezlerin lumenlerinde ise amorf, musinöz ve eozinofilik karakterde bir içerik gözlemlendi ve apokrin ter bezi nevasu tanısı kondu.

Şekil 3. Hiperplastik, dilate apokrin ter bezi. HEX400
Figure 3. Dilated apocrine gland with hyperplasia. HEX400

TARTIŞMA ve SONUÇ

Buzağılarda kafa ve yüzde şekillenen kongenital anomalilerin diğer organ ve doku sistemlerindeki anomalilerle birlikte ya da bunlardan bağımsız olarak oluşabileceği¹; kongenital yüz yarığının yanı sıra çene, damak ve dudak yarıklarının da bir kompleks halinde şekillenebileceği bildirilmektedir². Olgumuzda median yüz yarığı ile birlikte tabanı 3 cm, tepesi 0.5 cm çapında, 2 cm yüksekliğinde ve koniye benzer bir kitle tespit edilmiş ve her ikisinin de operatif sağaltımları gerçekleştirilmiştir. Alınan, kitlenin histopatolojik incelemesi sonucunda apokrin ter bezi nevusunu olduğu belirlenmiştir.

Yüzde şekillenen kongenital anomalilerin patogeneğinde genetik faktörlerin etkili olduğu bildirilmektedir. Shorthorn ırkı buzağılarda bir yüz anomalisi olan dudak yarığının basit otozomal resesif bir genin homozigot olmasından kaynaklandığı; Angulus ve Jersey ırkı buzağılarda yapılan araştırmalarda ise bu bozukluğun muhtemelen genetik transmisyonun poligenik olması sonucu şekillendiği ifade edilmiştir¹. Sığırlarda gebeliğin 34 ila 56. günleri arasındaki erken embriyogenezis döneminde fötüsdeki damak ve yüz yarıklarının kapandığı; fakat bu süre içinde teratojenlere karşı korunmasız oldukları bildirilmektedir¹¹. Klinik şartlarımızın yetersiz olması nedeniyle kongenital median yüz yarığı anomalisinin etiyojisini saptama imkanımız olmamıştır.

Kongenital yüz yarığı anomalisinin lateral ya da median yerleşim gösterebileceği ifade edilmektedir¹¹. Olgumuzda saptadığımız kongenital yüz yarığı median hatta lokalize olmuştur.

Bu anomalinin Avusturya Simentali, Charolais, Alman Siyah Alacası, Hereford ve Shorthorn ırkı sığırlarda kalıtsal olarak ortaya çıktığı bildirilmektedir¹¹. Olgumuz Anadolu'ya özgü bir ırk olan Doğu Anadolu Kırmızısı idi.

Sonuç olarak, literatürde kongenital median yüz yarığı anomalisinin tek başına ya da diğer yüz anomalileriyle birlikte şekillenebileceği bildirilmiş, fakat apokrin ter bezi nevusunu olan bir kitleden söz edilmiş ve sağaltımları hakkında bilgi verilmemiştir. Dolayısıyla daha önce rapor edilmeyen ve ilginç olarak değerlendirilen apokrin ter bezi nevusunun median yüz yarığına eşlik ettiği ve operatif sağaltımdan başarılı sonuç alınan olgunun meslek pratiğine ve literatüre yararlı olacağını düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

- 1 **Leipold HW, Hiraga T, Dennis SM:** Congenital Deffects of the bovine musculoskeletal system and joints. In Dennis SM (Ed): Congenital Abnormalities. *Clin North Am: Food Anim Pract*, WB Saunders Co, Philadelphia, 9(1): 93-104, 1993.
- 2 **Madarame M, Azuma K, Nozuki H, Konno S:** Cerebellar hypoplasia associated with arnold-chiari malformation in a Japanese Shorthorn calf. *J Comp Path*, 104: 1-5, 1991.
- 3 **Angus K:** Congenital malformations in sheep. *In Practice*, January: 33-38, 1992.
- 4 **Schutte BC, Murray JC:** The many faces and factors of orofacial clefts. *Humman Molecular Genetics*, 8(10): 1853-1859, 1999.
- 5 **Whittington RJ, Unger DB, Wilson JM:** Multiple congenital malformations of the faces, nervous system and musculoskeletal system of pigs. *Aust Vet J*, 63(2): 48-50, 1986.
- 6 **Malek FA, Bienengraber V, Paul I, Möritz KU, Fanghanel J:** Cheliognathopalatoschisis and its prophylaxis in animal experiments. *Ann Anat*, 181: 107-110, 1999.
- 7 **Johnston MC, Bronsky PT:** Animal models for human craniofacial malformations. *J Craniofac Genet Dev Biol*, 11: 227-291, 1991.
- 8 **Singh AP:** Congenital malformations in ruminants. A review of 123 cases. *Indian Vet J*, 66: 981-985, 1989.
- 9 **Öztürk S, Kılıç E, Arancı A, Uyguntürk A:** Montofon bir buzağıda aplazya penis, anorşidizm ve uretral dilatasyon olgusu. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg*, 8(1): 63-65, 2002.
- 10 **Kılıç E, Özba B, Özaydın İ, Kamiloğlu A:** Dişi bir buzağıda karşılaşılan doğmasal atrezia uretralis distalis olgusu. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg*, 5(1): 113-116, 1999.
- 11 **Moritomo Y, Tsuda T, Miyamoto H:** Craniofacial skeletal abnormalities in anomalous calves with cleft of the face. *J Vet Med Sci*, 61(10): 1147-1152, 1999.

Yazışma adresi (Correspondence address)

Dr. Özgür AKSOY
Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Cerrahi Anabilim Dalı, 36100 KARS, TÜRKİYE
Tel: +90 474 2426801-1277
Fax: +90 474 2426853
e-mail: ozgur_74@hotmail.com